

Lijvig boek kleurt leven Dokkumers in

Door Marius Dussel

DOKKUM - Er waren momenten dat Eimert Smits uit Dokkum het bijltje er bij neer wilde gooien. „Ik heb wel eens tegen mijn vrouw gezegd de heleboel op een hoop te willen gooien en de fik er in te steken. Dan kwam ik er maar niet uit. Drie maanden later vond ik de ontbrekende stukjes en kreeg ik de puzzel alsnog compleet. Dat gaf dan weer de moed om er mee door te gaan.”

Met het uitkomen van het boek 'Dokkum in kadastraal perspectief' voltooide Smits samen met zijn neef met dezelfde naam een levenswerk. Een verzameling van alle kadastrale gegevens van de binnenstad van Dokkum. Tien jaar lang is het duo er mee bezig geweest. Een monnikenwerk.

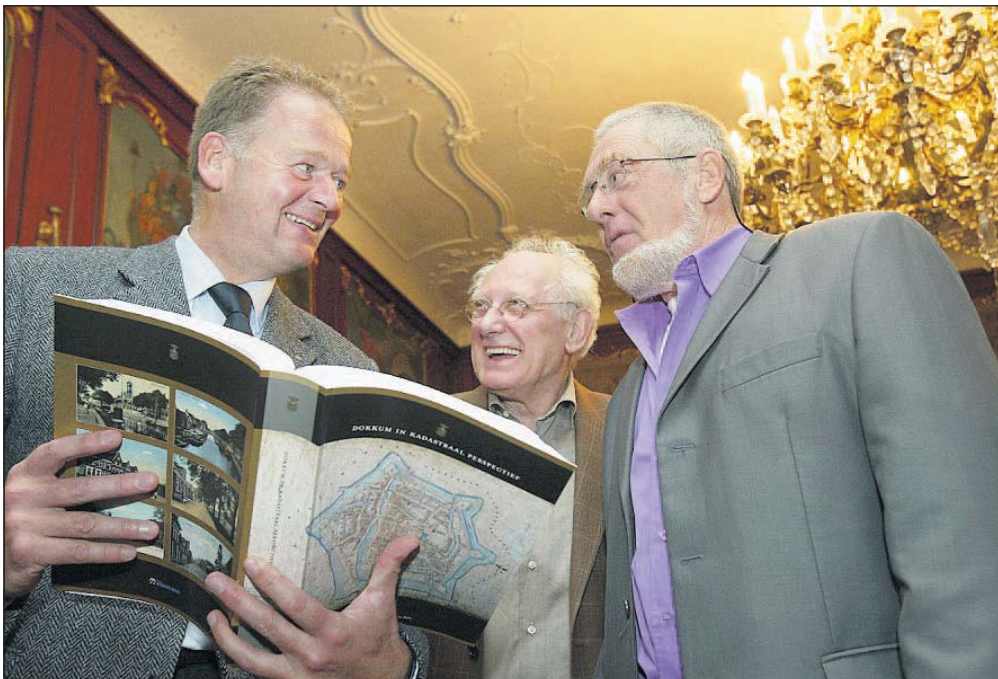
Een gedrukt boekwerk is het niet geworden. Dat zou alleen al bijna duizend pagina's aan tekst bevatten. De uitgave zou onbetaalbaar en onhandelbaar zijn geworden. Daarom is het werk van de beide neven Smits uitgebracht op cd. Dat heeft als voordeel dat met de zoekfunctie van de computer de duizenden gegevens veel makkelijker

opgezocht kunnen worden dan in een tien centimeter dik boek met een trefwoordenregister.

Aanvankelijk was het de bedoeling om een lijst te maken van de huisnummering van de binnenstad in de periode tussen 1832 en 1970. Dat zou, zo verwachtte Smits in 1996, een paar maanden in beslag nemen en het resultaat zou op een paar velletjes A4 passen.

Maar dat bleek tegen te vallen. De nummering van de straten veranderde in de loop der jaren telkens. „Dat je over adresgegevens van een voorouder beschikte wilde nog niet zeggen dat je ook zou kunnen weten om welk huis het ging. Je moest ook weten in welk jaar dat nummer gold. Want wanneer er een huis in de straat bij werd gebouwd veranderde de nummering van de hele straat.

Gaandeweg het onderzoek kwam amateur-historicus Smits zoveel materiaal tegen dat hij besloot de kadastrale gegevens van alle bijna negenhonderd panden die de binnenstad van Dokkum in 1832 - het jaar waarin het kadaster werd opgericht - te gaan inventariseren.

Burgemeester Roel Cazemier van Dongeradeel neemt het boek in ontvangst van de twee gelijknamige neven Eimert Smits.
Foto Roelof Stroetinga

Dat leverde een schat aan gegevens op. De namen van de eigenaren, het beroep van de eigenaar, gegevens over het

soort perceel, het bedrag dat aan belasting betaald moest worden, verbouwingen en veranderingen van bestemming.

Dokkum was in 1832 een ruim opgezette stad met veel parken en tuinen. Die hebben de afgelopen 175 jaar vrijwel allemaal

plaats moeten maken voor bebouwing. Sommige percelen met grote tuinen zijn tot wel zestig keer opgesplitst. In totaal staan in het boekwerk van de neven Smits 12.000 percelen beschreven.

Een apart onderdeel van de uitgave zijn de straatwandtekening die de andere Eimert vervaardigde. Deze oud-architect tekende de gevels van alle percelen van de 76 straten in de binnenstad van Dokkum zoals die er in 1945 uitzagen. Het jaar 1945 is gekozen omdat er tot die tijd nog weinig was veranderd in de binnenstad van Dokkum en er na dat jaar een heleboel veranderde.

Dokkum in kadastraal perspectief is uitgegeven door de stichting Historica Doccumentis en is vooral bedoeld voor mensen die onderzoek doen naar hun voorouders. „De meeste stamboomonderzoekers beschikken over naam, geboorte- en overlijdensdata van hun voorouders. Met de gegevens uit dit boek kunnen ze het leven van hun voorouders inkleuren. Een antwoord krijgen op vragen als wie waren hun burens, hoe zag hun huis er uit en hoe waren hun woonomstandigheden?